

Täysistunto

Tiistai 22.11.2016 klo 14.03—21.48

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansaneläkkeen ja eräiden muiden etuuksien vuoden 2017 indeksitarkistuksista sekä laeiksi kansaneläkeindeksistä annetun lain 2 §:n ja toimeentulotuesta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 149/2016 vp

Valiokunnan mietintö StVM 26/2016 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

21.27 **Sari Tanus kd:** Arvoisa herra puhemies! Hallituksen esityksessä 149 ehdotetaan annettavaksi laki kansaneläkkeen ja eräiden muiden etuuksien vuoden 2017 indeksitarkistuksista, jonka mukaisesti kansaneläkeindeksi jäädytettäisiin pysyvästi lainsäädännöstä poiketen vuoden 2016 tasolle ja tämän lisäksi kansaneläkeindeksiä alennettaisiin 0,85 prosentilla. Esitys, tämä muutos, koskisi kansaneläkkeitä, takuueläkettä mutta myös muun muassa vammaisetuuksia, työttömyysturvalain mukaista peruspäivärahaa, työmarkkinatukea sekä lapsikorotusta, mutta muutos koskisi myös kansaneläkeindeksiin sidottuja etuuksien määräytymisperusteita sekä rahamääriä, kuten esimerkiksi lääkekorvausten vuotuisen omavastuun rajaa.

Hallituksen esittämät toimenpiteet kohdistuvat niihin ihmisiin, jotka ovat jo valmiiksi yhteiskunnassa heikommassa asemassa. Tämän esityksen lisäksi hallitus kohdistaa myös monia muita leikkaustoimenpiteitä samaan ihmisryhmään, ja sen vuoksi katson, että eri toimenpiteiden yhteisvaikutuksista seuraa kohtuuton ja inhimillisyyssvajetta korostava lopputulos. Tämän vuoksi ehdotan, että vastalauseen 2 mukaisesti nämä lakiehdotukset hylätään.

21.28 **Anneli Kiljunen sd:** Arvoisa herra puhemies! Tämä on myös yksi konkreettinen esitys siitä, kuinka hallitus kohdistaa leikkauksia pienituloisimpiin ihmisiin, jotka ovat erilaisten sosiaaliturvien varassa. Lakia sovelletaan kaikkiin kansaneläkeindekseihin sidottuihin etuuksiin, joita ovat muun muassa takuueläke, vammaisetuudet, työttömyysturvalain mukainen peruspäiväraha, työmarkkinatuki, lapsikorotus ja Kelan kuntoutusrahaetuuksiin annetun lain mukaiset vähimmäismäärät. Esitys koskisi myös kansaneläkeindeksiin sidottuja vuosittain indekseillä tarkistettavia etuuksien määräytymisperusteita sekä määrärahoja, kuten lääkekorvausten vuotuisen omavastuun rajaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 118/2016 vp

Arvoisa puhemies! Tällä indeksijäädytyksellä ja kansaneläkeindeksin alennuksella on pysyvä kumulatiivinen vaikutus etuuksien tasoon, sillä indeksin muutosta ei ole tarkoitus myöhemmin hyvittää. Ennusteiden mukaan hintakehitys tulevina vuosina tarkoittaa, että normaalit indeksikorotukset vuodesta 2016 vuoteen 2019 olisivat yhteensä noin 2,8 prosenttia. Esitetty 0,85 prosentin alennus merkitsee siten ennustettuun normaaliin kehitykseen verrattuna noin 3,5 prosentin alennusta etuustasoon.

Leikattavien sosiaaliturvaetuuksien taso on jo valmiiksi alhainen, ja Euroopan neuvoston sosiaalisten oikeuksien komitea on jo aiemmin huomauttanut Suomea liian alhaisesta sosiaaliturvan vähimmäistasosta.

Arvoisa puhemies! Nämä leikkaukset eivät ole millään tavalla perusteltuja, ja vastalauseemme mukaisesti esitän myös tämän lakiesityksen hylkäämistä.

21.30 Sari Essayah kd: Arvoisa puhemies! Nämä hallituksen indeksijäädytykset ja -leikkaukset aiheuttavat tämän hallituksen budjetin inhimillisyydevajeen, koska kaikki nämä leikkaukset kohdistuvat heikommassa asemassa oleviin ihmisiin. Oikeastaan voisi sanoa, että ne voisi ryhmitellä kolmeen luokkaan: siellä on lapsiperheet, siellä on paljon sairastavat ihmiset, ja siellä on pienillä eläketuloilla toimeentulonsa kanssa sinnittelevät ihmiset. Todellakin nämä toimenpiteet myös saattavat osittain kohdistua esimerkiksi sairaitten ja pienituloisten eläkeläisten kohdalla samaan ihmisryhmään, ja näitten yhteisvaikutus on kohtuuton, ja todellakin tämä inhimillisyydevaje tässä budjetissa on nähtävissä.

Kannatan edustaja Tanuksen tekemää vastalauseen 2 mukaista hylkäysesitystä.

21.31 Ilkka Kantola sd: Arvoisa puhemies! Myös minä pidän näitä lakiesityksiä kohtuuttomina. Hyvin pienillä tuloilla sinnittelevän väestön parissa nämä esitykset toteuttaisivat kohtuuttomuutta. Kannatan tästä syystä edustaja Kiljusen esitystä.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.